

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.171.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 8959 Pani Posłanki Marty Stożek, „w sprawie systematycznego wzrostu opłat za publiczne żłobki”, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej stale podejmuje działania zwiększające dostępność terytorialną instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. W ich wyniku liczba dostępnych miejsc opieki nad małymi dziećmi na 31 grudnia 2024 r. wynosiła 246 307. Zapewnia ją 8 447 instytucji opieki. Liczba gmin, na terenie których nie funkcjonuje żadna instytucja opieki, spadła z 1 368 na dzień 19 stycznia 2023 r. do 939 na koniec 2024 r., a na koniec kwietnia br. do 895.

Załączone do pisma grafiki porównują sytuację z lat 2023 i 2024, ukazując wyraźny wzrost dostępności miejsc opieki dla dzieci w wieku do 3 lat, także w gminach, w których wcześniej nie funkcjonowały żadne placówki czy podmioty oferujące tego typu usługi opiekuńcze.

Tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 odbywa się na gruncie „Programu Aktywny Dzienny Opiekun w gminie 2025”, kierowanego do gmin, w których nie funkcjonuje żaden żłobek. Budżet programu wynosi 10 mln zł. Oferowane w jego ramach dofinansowanie dotyczy tworzenia i funkcjonowania nowych miejsc opieki w formie dziennego opiekuna. W ramach naboru do dofinansowania zakwalifikowano łącznie 47 gmin, a w skali ogólnopolskiej przyznano dofinansowanie w łącznej wysokości 8 908 500,00 zł, z czego:

- w module 1 na utworzenie i funkcjonowanie w 2025 r. 24 dziennych opiekunów dysponujących 111 miejscami opieki w 18 gminach,
- w module 2 dofinansowanie do funkcjonowania 35 dziennych opiekunów, dysponujących 180 miejscami opieki, utworzonych w edycji na 2024 r. otrzymało 29 gmin.

Tegoroczna edycja stanowi kontynuację programu ogłoszonego w 2024 r. pod nazwą Resortowy program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch – Pierwszy dzienny opiekun w gminie 2024. Obecnie w Ministerstwie trwają prace analityczne, których przedmiotem jest sytuacja systemu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Planowane jest ogłoszenie kolejnej edycji Programu dla najbardziej potrzebujących gmin w Polsce.

Wsparcie w zakresie tworzenia i funkcjonowania 102 577 nowych miejsc opieki zapewnia też realizowany w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022-2029”. Budżet programu ze środków europejskich to 6,5 mld zł. Wysokość dofinansowania na tworzenie miejsc opieki dla jednostek samorządu terytorialnego wynosi do 57 528 zł bez VAT na 1 miejsce opieki, a dla pozostałych podmiotów 12 410 zł z VAT. Niezależnie jaki podmiot utworzy miejsca opieki, przez okres 36 miesięcy będzie otrzymywał środki na ich utrzymanie

w kwocie 836 zł miesięcznie na 1 miejsce, celem zmniejszenia opłat ponoszonych przez rodziców.

Pierwszeństwo w uzyskaniu środków programu mają gminy. Na 30 kwietnia br. zawarte umowy dotyczą utworzenia 67 163 miejsc opieki. Z danych na 31 grudnia 2024 r. wynika, że łącznie 13 516 miejsc oznaczono jako utworzone ze środków programu, natomiast na dzień 30 kwietnia br. liczba miejsc utworzonych (już działających) w ramach programu Aktywny Maluch 2022-2029 wyniosła 16 812.

Celem działań rządu jest udostępnienie do 31 grudnia 2026 blisko 335 tys. miejsc opieki dla najmłodszych dzieci. Wartością minimalną, założoną dla programu Aktywny Maluch, jest osiągnięcie poziomu 315 tys. miejsc w żłobku (program zakłada fluktuacje i zamykanie części miejsc żłobkowych niespełniających standardu jakości po roku 2026, kiedy zaczną obowiązywać wyższe standardy jakości).

Kolejnym istotnym aspektem usług związanych z opieką nad dziećmi w wieku do lat 3 jest ich dostępność cenowa, również wspierana przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Od października 2024 r. realizowane są świadczenia wprowadzone ustawą „Aktywny Rodzic”, a w ich ramach świadczenie „aktywnie w żłobku”, stanowiące wsparcie rodziców w organizowaniu i zapewnieniu ich dzieciom opieki formalnej i instytucjonalnej w postaci żłobka, klubu dziecięcego czy dziennego opiekuna. Realizacja takiej polityki na szczeblu centralnym ma na celu nie tylko obniżenie opłat ponoszonych przez rodziców za pobyt dziecka w instytucji opieki, ale także obniżenie kosztów ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego za prowadzenie instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Świadczenie przysługuje w wysokości do 1500 zł miesięcznie na dziecko lub do 1900 zł miesięcznie na dziecko z niepełnosprawnościami, nie przekraczającej jednak opłaty, jaką rodzic ponosi za pobyt dziecka w instytucji opieki. Kwota świadczenia przekazywana jest co miesiąc bezpośrednio podmiotowi prowadzącemu instytucję opieki w celu obniżenia ww. opłaty.

Wysokość świadczenia „aktywnie w żłobku” stanowi realne wsparcie zarówno dla rodziców dzieci, jak i dla instytucji opieki. Dzięki świadczeniu odnotowano spadek przeciętnej opłaty rodziców w instytucjach opieki – żłobkach, klubach dziecięcych i u dziennych opiekunów. W kwietniu 2025 r. (dane za marzec 2025) średnia opłata uiszczana przez rodziców wyniosła 89,99 zł w porównaniu do 999,93 zł w sierpniu 2024 r. Grafiki nr 2 i 3 porównują sytuację danych powiatów w Polsce w sierpniu 2024 r. oraz marcu 2025 r. w zakresie opłat ponoszonych przez rodziców za pobyt ich dzieci w instytucjonalnych formach opieki.

Ustawa o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka „Aktywny rodzic” normuje ponadto górną granicę wysokości opłat żłobkowych, które przekroczenie wykluczy daną instytucję z procesu przyznawania świadczenia. W pierwszym okresie obowiązywania ustawy próg ten wynosi 2200 zł miesięcznie.

W okresie od 1 października 2024 roku, gdy ruszył nabór wniosków, do 31 marca 2025 roku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło 576,1 tys. wniosków na 586,3 tys. dzieci. Łączna kwota wypłat w ramach ustawy Aktywny rodzic w okresie od października 2024 r. do końca marca 2025 r. to 2,15 mld zł. Kwota wypłacona w ramach świadczenia „aktywnie w żłobku” (dane dot. aktywnie w żłobku są na koniec lutego) to . ok. 961,5 mln zł.

Zgodnie z założeniami ustawy z dnia 15 maja 2024 r. o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz w wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic” (Dz. U. z 2024 r. poz. 858),

Kierownictwo Ministerstwa będzie dążyć do zapewnienia terytorialnej i finansowej dostępności miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na terenie całego kraju.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

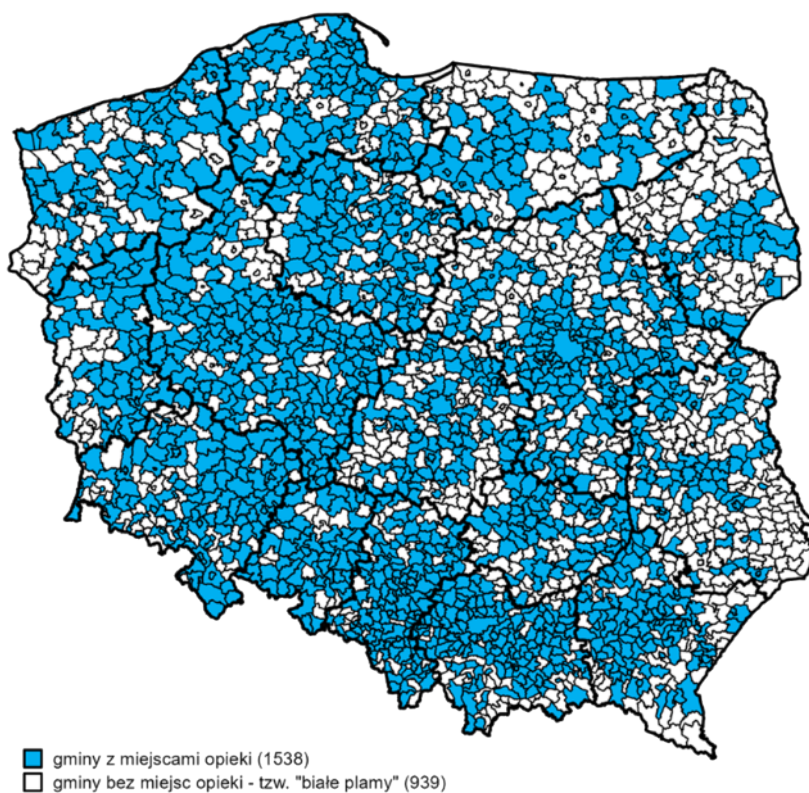
Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

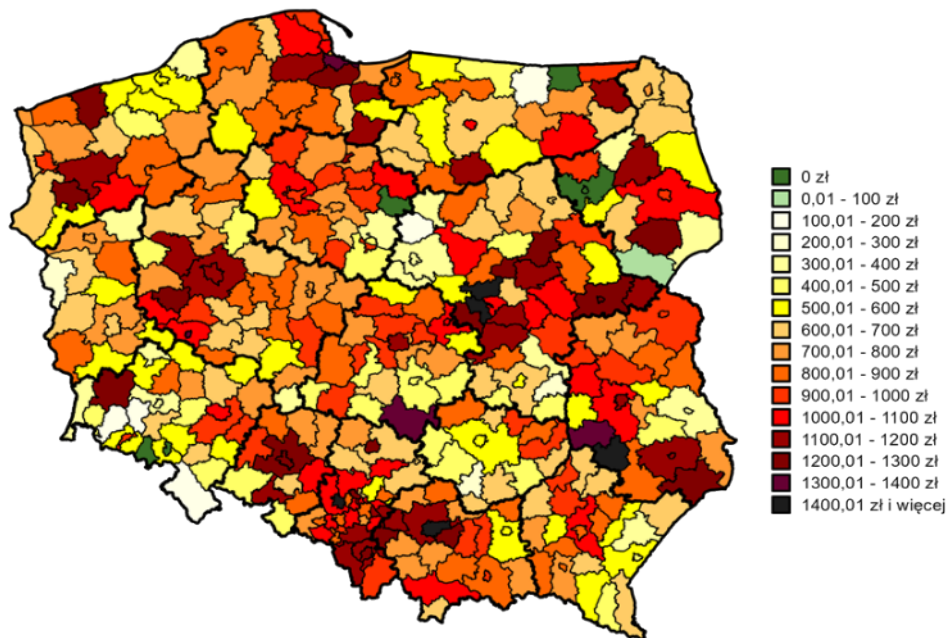
Grafika nr 1.

Gminy z miejscami opieki / bez miejsc opieki nad dzieckiem do lat 3 - stan na 31 grudnia 2024 r.

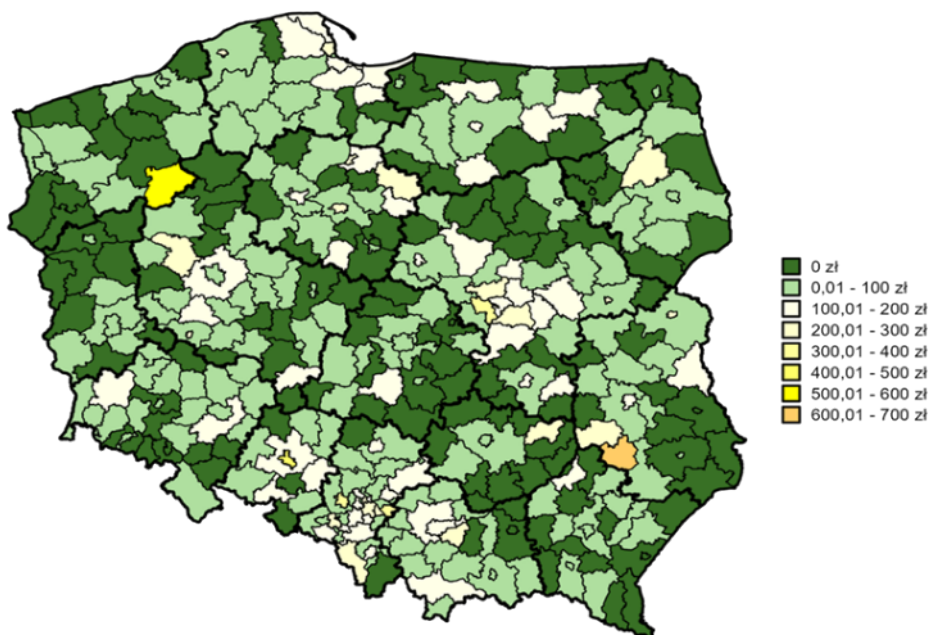
Grafika nr 2.

Średnia miesięczna wysokość opłat w instytucjach opieki do lat 3 w powiatach w sierpniu 2024 r.

Grafika nr 3.

Średnia miesięczna wysokość opłat w instytucjach opieki do lat 3 w powiatach w marcu 2025 r.

po wprowadzeniu dofinansowania
"Aktywny rodzic"